

La diada dels tres Reis

Segons la tradició, els Tres Reis de l'Orient van restar tan satisfets i tan joiosos d'haver pogut adorar l'infant Jesús que, de retorn a llurs països, van repartir entre la gent que van trobar durant el curs del llarg camí tot allò que portaven, com un gest d'expansiva alegria. I, en record d'aquesta joia reial, cada any es reproduïx llur generós gest i es prodiguen els presents portats pels Reis.

Aquesta jornada és la que més matineja la mainada, a la qual no cal escridassar ni despertar perquè es llevin. De seguida corren a veure allò que els hi han dut els Reis per mitjà de llurs criats, que van amb unes escales que s'allarguen a voluntat per poder arribar als balcons més alts. Aquest moment constitueix un emocionant quadre familiar, embadalits els pares per l'alegria de llurs fillets, davant els regals que han obtingut dels Reis.

El costum de portar els Reis joguines als infants, és relativament recent. Abans els Reis per ésser més pràctics, preferien obsequiar a la mainada amb allò que els hi era més necessari, encarregant-se de proveir-los de roba, sabates i altres peces útils, així com els indispensables torrons i neules. En cap altre dia de l'any, no s'estrenaven tantes sabates i tants vestits com en aquesta diada. En quant a joguines, la mainada podia esperar de la magnanimitat reial, el present d'un pito o una trompeta, —que era cosa obligada— una baldufa o

bé una pilota de drap i, les nenes, fil, agulles i alguna nina.

Per allà l'any 1875 aparegueren les primeres joguines que foren uns ninots de cartó de tres tipus (dona, pagès i soldat), portant a dins una mica de sorra per a donar-los major estabilitat. Després, les joguines dels nois foren invariablement, sabres de llauna, trompetes d'estany, cavalls de cartó i escopetes de "pistons" i, per les nenes, nines ja més vistoses i fireta.

En molts llocs després d'esmorzar, la mainada anava a cercar la "décima" que llegir-la als seus pares en paga de la lletra que aquests havien escrit als Reis avalant la seva bona conducta i en la qual es feia saber que ja per sempre més farien bon dat. Seguidament carregaven amb els principals objectes amb que s'havien vist afavorits, i solien visitar —si no es deixava per la tarda—, els parents més directes, els quals, generalment, els feien present d'alguna joguina que els Reis havien deixat a casa seva perquè els la donessin.

En moltes llars, però, a la tarda s'esvaïa l'encís del gran miracle. Els infants sobreixitats per l'emoció, ja no feien bon dat. Més de la meitat de les joguines estaven força malmeses, si bé, malgrat tot, cada una d'elles conservaria encara quelcom del prestigi que li donava el procedir d'un basar celestial.

Més tard, a n'aquesta costum dels obsequis dels tres Reis a la mainada, s'anà establint la de canviar-se regals entre les persones majors, especialment entre promesos i entre matrimonis.

La pregunta "que t'han portat els Reis?" era corrent durant aquesta diada, entre petits i grans i les respostes eren de tota mena.

En aquest dia desapareixien els pastors del pessebre adorant el Nen Jesús i eran

substituïts per les figures dels Reis en igual actitud. Aquests muntats en cavalls, se'ls feia avançar diàriament mig pam vers el portal de Betlem, guiats per un estel retallat en llauna o cartó, arribant finalment a terme del seu viatge, per oferir l'or, l'encens i la mirra al Diví Infant. Per darrera vegada s'ensenyaven els pessebres i l'endemà, la majoria ja quedaven desmuntats.

El dinar que es feia era el darrer àpat nadalenc. Era de rigor menjar pollastre, i les postres es feien a base dels obsequis reials.

A les esglésies, després de la funció de la tarda, es repartien als associats de les confraries religioses, uns paperets anomenats "sants i ànimes", amb el nom del sant o santa que havien de procurar imitar i el de l'ànima per la qual s'havia de pregar de manera particular durant l'any. També acostumaven a portar escrita una màxima, una deprecació, o amb dues coses a la vegada.

En aquesta diada s'obrien les "velacions" que es tancaven el primer diumenge d'Advent; es a dir, que la gent ja es podia casar solemnement.

Amb referència a aquesta diada, el refranyer entre altres dites, diu:

*Pels Reis, un pas de vell.
Qui toca bon temps per Reis, caduqueja.
Els Reis, tornen criatures als vells.
Després de Reis, tothom és bon pagès.
Els Reis clars i assolellats, tenim dos*

[hiverns assegurats.]

I amb el desig de que els Tres Reis siguin ben esplèndits per a tots els infants i per els nostres amables lectors, posem punt final a aquest modest comentari sobre tan alegre festa.

Joaquim GIRONELLA

La Prensa se ve, se lee y se comenta

Suscríbase a

AMPURDAN

SE ALQUILA

local industrial 210 m.²

Razón: c/. Pujadas, 13-bajos FIGUERAS